

CURRICULUM DEDUCTION DETAILS

for 2020-2021

(Deleted Portion only for the purpose of Annual Examination 2020-2021 for class Xth) This has to be read along with the revised syllabus.

माध्यमिक शिक्षा मंडल म.प्र. भोपाल

वर्ष 2020-21

कक्षा:- 10वीं

विषय:- हिन्दी विशिष्ट

कम किए गए पाठ्यक्रम की विषय वस्तु की सूची

क्र.	इकाई	खंड का नाम	पाठ का नाम	विधा	लेखक / कवि का नाम
1	1	पद्य खंड	स्तुति खंड (भवित्वारा)	काव्य	मलिक मोहम्मद जयसी
2	1	पद्य खंड	सोए हुए बच्चों से (वात्यन्य भाव)	-	हरिनारायण व्यास
3	1	पद्य खंड	श्रद्धा (प्रेम और सौदर्य)	काव्य	जयशंकर प्रसाद
4	1	पद्य खंड	गिरिधर की कुँडलिया (नीतिधारा)	काव्य	गिरिधर
5	1	पद्य खंड	ऋतुवर्णन (प्रकृति चित्रण)	काव्य	पद्माकर
6	1	पद्य खंड	उद्बोधन (शौर्य और देश प्रेम)	काव्य	रामधारी सिंह दिनकर
7	1	पद्य खंड	जीवन संदेश	काव्य	रामनरेश त्रिपाठी
8	1	पद्य खंड	चरैवेति— जनगरबा	काव्य	नरेश मेहता
9	1	पद्य खंड	मैंने आहुति बनकर देखा (जीवन दर्शन)	काव्य	अज्ञेय
10	1	पद्य खंड	कुछ कविताएं	काव्य	अभिमन्यु अनंत
11	2	गद्य खंड	परंपरा वनाम आधुनिकता	निबंध	हजारी प्रसाद द्विवेदी
12	2	गद्य खंड	पहली चूक	व्यंग निबंध	श्रीलाल शुक्ल
13	2	गद्य खंड	सच्चा धर्म एकांकी	एकांकी	सेठ गोविंद दास
14	2	गद्य खंड	बैल की बिकी	कहानी	सियाराम शरण गुप्त
15	3	सहायक वाचन	तेरे घर पहिले होत विश्व सबेरा	कविता	माखनलाल चतुर्वेदी
16	3	सहायक वाचन	थके हुए कलाकार से	कविता	धर्मवीर भारती
17	3	सहायक वाचन	रक्षाबंधन	कहानी	विश्वभरनाथ शर्मा कौशिक

गोविंदगोविंद

माध्यमिक शिक्षा मंडल म.प्र. भोपाल
वर्ष 2020-21

ग:- 10वीं

भ्य:-हिन्दी सामान्य

कम किए गए पाठ्यक्रम/अंक की विषय वस्तु की सूची

इकाई	खंड का नाम	पाठ का नाम/पाठ्यवस्तु	विधा	लेखक/कवि का नाम
1	पद्य खंड	मीरा के पद	कविता	मीरा बाई
1	पद्य खंड	इस नदी की धार में	कविता	दुष्टंत कुमार
1	पद्य खंड	तुम वही दीपक बनोगे	कविता	दिवाकर वर्मा
1	पद्य खंड	दो कविताएँ	कविता	उषा वर्मा
2	गद्य खंड	मजदूरी और प्रेम	निबंध	सरदार पूर्ण सिंह
2	गद्य खंड	अशोक का हृदय परिवर्तन	उपन्यास अंश	यशपाल
3	गद्य की विधाएँ	गद्य की गौण विधाएँ	-	-

Gan

Som

माध्यमिक शिक्षा मंडल म.प्र. भोपाल
वर्ष 2020-21

कक्षा:- 10 वीं

विषय:- Special English

कम किए गए पाठ्यक्रम की विषय वस्तु की सूची

S.no.	Lesson
1	Lesson- 8 – What is culture
2	Lesson- 11 – Mending Wall
3	Lesson- 15 – Journey of the Atlantic on a Papyrus Boat
4	Lesson- 16 – All the world's a stage
5	Lesson- 19 – If I were you
6	Lesson- 17 – The Bet

(गो)

Slow

माध्यमिक शिक्षा मंडल म.प्र. भोपाल
वर्ष 2020-21

कक्षा:- 10 वीं

विषय:- **General English**

कम किए गए पाठ्यक्रम की विषय वस्तु की सूची

S.no.	Lesson
1	Lesson- 5 – The Sneeze
2	Lesson- 9 – The Tribute I
3	Lesson- 10 – The Tribute II
4	Lesson- 13 – Opportunity for youth
5	Lesson- 18 – The Tables Turned

6/2

2/2020

माध्यमिक शिक्षा मंडल म.प्र. भोपाल
वर्ष 2020-21

कक्षा:- 10वीं

विषय:- संस्कृत विशिष्टम्

कम किए गए पाठ्यक्रम की विषय वस्तु की सूची

पाठ्यपुस्तक से कम किए गए पाठों की सूची

7. पाठ नं. 6— जयभारतमेदिनी
8. पाठ नं. 8— पम्पासरोवरः
9. पाठ नं. 9 —सालड़ायनोपदेशः
10. पाठ नं. 15 —कालो हि दुरतिक्रमः
11. पाठ नं. 16 —अहो! देवगतिश्चत्रा
12. पाठ नं. 17—दास्यापनोदनम्

६५

३८२

माध्यमिक शिक्षा मंडल म.प्र. भोपाल
वर्ष 2020-21

कक्षा:- 10वीं

विषय:- संस्कृत सामान्य

कम किए गए पाठ्यक्रम की विषय वस्तु की सूची

पाठ्यपुस्तक से कम किए गए पाठों की सूची

1. पाठ नं. 1— शिवसंकल्पमस्तु
2. पाठ नं. 8 — सद्वृत्तम्
3. पाठ नं. 9— मदपरिणामः
4. पाठ नं. 13 — महाभारते विज्ञानम्
5. पाठ नं. 17 — चाणक्य नीतिः
6. पाठ नं. 19 — गुरुदक्षिणा

کتابخانہ
کیلے پاٹوں کی

کتابخانہ

کتابخانہ

کیلے پاٹوں کی سوچی

تاریخ - 2020 - 21

دھارہ کتابخانہ سرجوا	کیلے پاٹوں کی کتابخانہ کتابخانہ کتابخانہ	کتابخانہ کتابخانہ کتابخانہ	کیلے پاٹوں کی کتابخانہ کتابخانہ	کیلے پاٹوں کی کتابخانہ کتابخانہ	کیلے پاٹوں کی کتابخانہ کتابخانہ	کتابخانہ
20	6	14	9 10 11	گنگو کے آداب ماعول بجا شئیے اردو شاعری کا آغاز و انتها	آل احمد سرور اسلم برادر مولفین	ہدایہ حصہ نظر
			13 15 17	خزل - آنکھ کے میدان میں ... خزل - سسلہ زخم زخم جاری ہے ... نظم "بول"	محرح سلطان پوری عیل آخر نظم فیض احمد فیض	ہدایہ حصہ نظم

کیا بخواہی - تاریخ سماں

کذبا - ✕

کیلے پیت کیے جانے والوں کی سُنی

ساتھ - 2020 - 21

کیلے پیت کے گرد والوں کی رکاوٹ	کیا بخواہی کی کل سُنی	کیلے پیت پاٹ، کھانے	کیلے پیت پاٹ کا کامیاب	کیلے پیت پاٹ کے لئے سبک	مکان
06	14	6	سید مبارز الدین فتح مسعود - اجنتا اور ایشورا	ما خود لوز المحن پاشی	جدا مکان حکماء نظر
		8	الدوڑ بان کی ابتدا		
		9	کلھنؤں کی سیر		
		12	احمد کمال پروازی غزل - وہ اب تجارتی پبلونٹھال لیتا ہے	احمد کمال پروازی	مکان حکماء نظم
		16	نظم - شیکو رکی یاد میں	آنند نراں ملا	
		19	گیت ہماری تاریخ	جال نثار آخر	

CHAPTER

TOPICS REMOVED

UNIT I-NUMBER SYSTEMS

REAL NUMBERS	☐ Euclid's division lemma
--------------	--

UNIT II-ALGEBRA

POLYNOMIALS	☐ Statement and simple problems on division algorithm for polynomials with real coefficients.
PAIR OF LINEAR EQUATIONS IN TWO VARIABLES	☐ cross multiplication method
QUADRATIC EQUATIONS	☐ Situational problems based on equations reducible to quadratic equations
ARITHMETIC PROGRESSIONS	☐ Application in solving daily life problems based on sum to n terms

UNIT III-COORDINATE GEOMETRY

COORDINATE GEOMETRY	☐ Area of a triangle.
---------------------	--

UNIT IV-GEOMETRY

TRIANGLES	☐ Proof of the following theorems are deleted ☐ The ratio of the areas of two similar triangles is equal to the ratio of the squares of their corresponding sides. ☐ In a triangle, if the square on one side is equal to sum of the squares on the other two sides, the angle opposite to the first side is a right angle.
CIRCLES	☐ No deletion
CONSTRUCTIONS	☐ Construction of a triangle similar to a given triangle.

UNIT V- TRIGONOMETRY

INTRODUCTION TO TRIGONOMETRY	☐ motivate the ratios whichever are defined at 0° and 90°
TRIGONOMETRIC IDENTITIES	☐ Trigonometric ratios of complementary angles.
HEIGHTS AND DISTANCES	☐ No deletion

UNIT VI-MENSURATION

AREAS RELATED TO CIRCLES	☐ Problems on central angle of 120°
SURFACE AREAS AND VOLUMES	☐ Frustum of a cone.

UNIT VII-STATISTICS & PROBABILITY

STATISTICS	☐ Step deviation Method for finding the mean ☐ Cumulative Frequency graph
PROBABILITY	☐ No deletion

60 80

Deleted Portion (Theory)**• Under Unit I: Chemical Substances - Nature and Behaviour**

- **Metals and Non-metals:** Basic Metallurgical processes; Corrosion and its prevention
- **Carbon and its Compounds:** Nomenclature of carbon compounds containing functional groups (halogens, alcohol, ketones, aldehydes, alkanes and alkynes), difference between saturated hydro carbons and unsaturated hydrocarbons. Chemical properties of carbon compounds (combustion, oxidation, addition and substitution reaction). Ethanol and Ethanoic acid (only properties and uses), soaps and detergents.

• Under Unit II: World of Living

- **Control and co-ordination in animals and plants:** Tropic movements in plants; Introduction of plant hormones; Control and co-ordination in animals: Nervous system; Voluntary, involuntary and reflex action; Chemical co-ordination: animal hormones.
- **Heredity and Evolution:** Basic concepts of evolution.

• Under Unit III: Natural Phenomena

- **The Human Eye and the Colourful World:** Functioning of a lens in Human eye, defects of vision and their corrections, applications of spherical mirrors and lenses.

• Under Unit IV: Effects of Current

- **Magnetic Effects of Electric Current:** Electric Generator, Direct current. Alternating current: frequency of AC. Advantage of AC over DC. Domestic electric circuits.

• Under Unit V: Natural Resources

- **Sources of energy:** Different forms of energy, conventional and non-conventional sources of energy: Fossil fuels, solar energy; biogas; wind, water and tidal energy; Nuclear energy. Renewable versus non-renewable sources of Energy.

माध्यमिक शिक्षा मंडल म.प्र. भोपाल
वर्ष 2020-21

कक्षा:- 10वीं

विषय:-सामाजिक विज्ञान

कम किए गए पाठ्यक्रम की विषय वस्तु की सूची

संक्र.	इकाई क्रमांक	पाठ का नाम	
1	2	उद्योग	
2	3	परिवहन संचार एवं विदेशी व्यापार	
3	8	स्वातंत्रोत्तर भारत की प्रमुख घटनाएं	
4	13	अर्थव्यवस्था क्षेत्र एवं अधोसंरचना	
5	15	आर्थिक प्रणाली, वैश्वीकरण	

60 500

1		
2		
3		
4		
5		